

Prosinac – od iznadprosječnih sezonskih temperatura do obnove relativnog mirovanja u jesenskim usjevima

Автор(и): Растителна защита

Дата: 04.12.2023 Брой: 12/2023

Nakon naglog pada temperatura krajem studenog, što je dovelo do usporavanja i prestanka vegetacije u jesenskim usjevima na većini poljoprivrednih površina, početkom prosinca agrometeorološki uvjeti će se bitno promijeniti.

Tijekom prvih dana u mjesecu predviđa se porast temperatura, a prosječne dnevne vrijednosti u južnim regijama i duž obale Crnog mora porast će iznad biološkog minimuma potrebnog za vegetaciju ozimih žitarica.

Početak prosinca agrometeorološki uvjeti u istočnoj Bugarskoj značajno će se razlikovati od onih u ostatku zemlje. U istočnim regijama predviđene su temperature više od uobičajenih za ovo doba godine, s maksimalnim vrijednostima oko 17°C-18°C i prosječnim dnevnim vrijednostima znatno iznad biološkog minimuma potrebnog za vegetaciju ozimih žitarica.

Pad temperatura i vraćanje relativnog mirovanja u jesenskim usjevima očekuje se tijekom druge polovice prvog desetljeća mjeseca.

Tijekom većine dana drugog i trećeg desetljeća agrometeorološki uvjeti bit će dinamični, s izmjenjivanjem kratkih razdoblja prosječnih dnevnih temperatura oko i iznad klimatskih normi, ali unutar raspona koji će održavati ozime žitarice u stanju mirovanja na većini poljoprivrednih površina u zemlji. Iznimke se ponovno očekuju u najjužnijim regijama, gdje će tijekom relativno toplijih razdoblja biti stvoreni uvjeti za kratkotrajnu, odgođenu vegetaciju u jesenskim usjevima, ali to neće dovesti do bitne promjene u fenološkom stanju sastojina.

Ove godine je produžena jesenska suša odgodila sjetvu pšenice, te je velik dio sastojina posijan u studenom, nakon agrotehničkih rokova. Iz tog razloga, studenske sastojine ući će u zimu u fazi nicanja i stadija 1–2 lista. U ozimim žitaricama posijanim u listopadu, na početku zime prevladavat će sastojine u fazi tri lista.

U prosincu će predviđene vrijednosti minimalnih temperatura, do minus 9-10°C, u uvjetima bez snježnog pokrivača i uz dulje trajanje, predstavljati rizik za niknule, još ne otvrdnute, kasno posijane studenske sastojine.

Predviđene oborine tijekom mjeseca bit će blizu klimatskih normi i povećat će razine zaliha vlage u tlu čak i u dubljim slojevima tla. Nakon opsežnih oborina kiše i snijega tijekom trećeg desetljeća studenog, koje su u mnogim dijelovima zemlje premašile 50-60 //m², a u dijelu Podunavske nizine 80–90 //m², došlo je do povećanja zaliha tlažne vlage u sloju od 100 cm i nedostatak vlage u jesenskim usjevima je prevladan.

Očekivane oborine tijekom razdoblja održavat će visok sadržaj vlage u gornjim slojevima tla i nepovoljne uvjete za provođenje sezonskih obrada tla i fitosanitarnih aktivnosti u voćnjacima.

Izvor: NIMH